

**KGORO YA THUTO YA GAUTENG
DITLHAHLOBO TŠA MAREMATLOU**

**SEPEDI LELEME LA GAE
MAEMO A A PHAGAMEGO
(Lephephe la boraro)**

KAROLO YA A

POTŠIŠO 1

Mokgwa wa go lekola taodišo ya go ba le hlogo.

Kelo ya Tekolo [40]	Kgato ya 4 70 – 100%	Kgato ya 3 50 – 69%	Kgato ya 2 40 – 49%	Kgato ya 1 0 – 39%
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka bottlalo	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelala bontši bja ditekolo
DITENG [15] <ul style="list-style-type: none">• Peakanyo : Matseno, mafelelo• Maitemogelo a go akanya le go bopa dikgopolole tše difsa ka go sekaseka taba.• Molaetša wa maleba.	14-15 Matseno a a gogago mahlo a mmadi, mafelelo a tliša bofelo bja kanego bjo bo kgotsotšago ebile bo bulela le mabaka a mangwe a a kgonagalago. Molaetša wa maleba go ya ka hlogo. Dikgopolole tša go laetša mogopolole wo o butšwitsego.	9-13 Peakanyo ye e nago le bohlatse, matseno le mafelelo tše di loketšego modiro. Tshekatsheko ya hlogo le taetšo tše dingwe tša boikgopolelo. Go na le moo go felago go eba le ditaba tša go kgahliša. Bontši bja ditlamorago bo tšweleditšwe.	6-8 Tše dingwe tša bohlatse bja peakanyo di a tšwelela, matseno ao a se nago maatlakgogedi, mafelelo ao a fokolago. Maitekelo a boikgopolelo, eupša hlogo e sekasekilwe ka mokgwa wa bošaedi.	0-5 Ga go na bohlatse bja peakanyo. Ga go na matseno le mafelelo. Ga go na boikgopolelo le boitemogelo bja tša bophelo ka kakaretšo. Dikgopolole ke tše di lego phaphi le hlogo ya taba. Hlogo e sekasekilwe ka bošaedi.

TLHAMEGO LE PEAKANYO: [10]	9-10 Ditemana tše di hlamilwego ka bokgoni. Tatelano ya ditiragalo tša tlhaologanyo. Lebelo le le lekanego le selaganya kanego ka moka. Ditiragalo di agwa go iša sehloweng.	8-7 Ditemana tše di lekanetšego, hlogo e sekasekilwe ka tatelano ya maleba. Mošito le lebelo ke tša maleba.	6-5 Maitekelo a ditemana, eupša go na le tlhaelelo ya nyalelano ya maleba. Mošito le lebelo ke tša maleba.	0-5 Ga go na ditemana. Ditemana ga di nyalelano go godiša hlogo. Go tloga go timetša. Morero wa taodišo ga se o fihlelelwe.
SETAELE LE POLELO [15] Rejistara, segalo, boitemogelo bja batheeletši, le mohola , tlotlontšu, tlhamo ya mafoko, mopeleto le maswaodikga.	14-15 Polelo ye e tlogago e le ya maemo a godimo ya tlotlontšu ya maleba, tšhomiso ya mafoko a a fapanego, tlhamego ya mafoko ya maleba, mopeleto le maswaodikga, tšhomiso ya polelo ye e nonnego ya maleba. Registara e šomošitšwe ka bokgoni. Bohlale bja tšhomiso ya segalo bo godimo ga taodišo.	9-13 Polelo ye e laolegago ya mafoko a a feleletšego. Bontši bja tlotlontšu, tlhamego ya mafoko ya maleba, diphošo tše mmalwa tša tšhomiso ya polelo. Bokgoni bjo bo itšego bja tšhomiso ya segalo. Morero wa taodišo o tšweleditšwe.	6-8 Maitekelo a tšhomiso ya mafoko,tlotlontšu ye e lekanego, mafoko a mantši ke a a lebanego. Diphošwana tša tšhomiso ya polelo, mopeleto le maswaodikga. Rejistara di šomišitšwe gabotse go ya ka mabaka,eupša go bile tlhaelelo ya bokgoni bja tšhomiso ya segalo. Morero wa taodišo o fihleletšwe gannyane.	0-5 Go na le tlhaelelo ya tšhomiso ya mafoko ye e sa lebanego, mafoko a a sa felelagoo ke a a hlakahlahkanego. Go hloka tshedimošo ga tšhomiso ya go anega. Tlhamelelo ya tlotlontšu, tlhamego ya mafoko ye e fokolago , diphošo tše ntši tša polelo , mopeleto le maswaodikga.

Mokgwa wa go lekola taodišo ya hloka hlogo.

Kelo ya Tekolo [40]	Kgato ya 4 70 – 100%	Kgato ya 3 50 – 69%	Kgato ya 2 40 – 49%	Kgato ya 1 0 – 39%
Meputso ya go fa hlogo	Hlogo ya maleba le seswantšho (2)	Hlogo ya go lebana le dikarolo tše dingwe tša seswantšho (0- 1)	Hlogo yeo e sa amanego le seswantšho (0)	Taodišo yeo e sa fiwago hlogo (0)
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelala bontši bja ditekolo
DITENG [15] <ul style="list-style-type: none"> • Peakanyo : Matseno, mafelelo • Maitemogelo a go akanya le go bopa dikgopololo tše diswa ka go sekaseka taba. • Molaetša wa maleba. 	14-15 Matseno a a gogago mahlo a mmadi, mafelelo a tliša bofelo bja kanego bjo bo kgotsofatšago ebile bo bulela le mabaka a mangwe a a kgonagalago. Molaetša wa maleba go ya ka hlogo. Dikgopololo tša go laetša mogopolo wo o butšvitšego.	9-13 Peakanyo ye e nago le bohlatse, matseno le mafelelo tše di loketšego modiro. Tshekatsheko ya hlogo e laetša tše dingwe tša boikgopolelo. Go na le moo go felago go eba le ditaba tša go kgahliša. Bontši bja ditlamorago di tšweleditšwe.	6-8 Tše dingwe tša bohlatse bja peakanyo di a tšwelela, matseno ao a se nago maatlakgogedi, mafelelo ao a fokolago. Maitekelo a boikgopolelo, eupša hlogo e sekasekilwe ka mokgwa wa bošaedi.	0-5 Ga go na bohlatse bja peakanyo. Ga go na matseno le mafelelo. Ga go na boikgopolelo le boitemogelo bja tša bophelo ka kakaretšo. Dikgopololo ke tše di lego phaphi le hlogo ya taba. Hlogo e sekasekilwe ka bošaedi.
TLHAMEGO LE PEAKANYO: [8] <ul style="list-style-type: none"> • Ditemana • Tšweletšo/ kgodišo ya hlogo • Nyalelano ya ditemana • Lebelo la kanego • Tatelano ya ditiragalo 	7-8 Ditemana tše di hlamilwego ka bokgoni. Tatelano ya ditiragalo tša tlhaologanyo. Lebelo le le lekanego le selaganya kanego ka moka. Ditiragalo di agwa go iša sehloweng.	5-6 Ditemana tše di lekanetšego, hlogo e sekasekilwe ka tatelano ya maleba. Mošito le lebelo ke tša maleba.	3-4 Maitekelo a ditemana, eupša go na le le tlhaelelo ya nyalelano ya maleba. Mošito le lebelo ke tša maleba.	1-2 Ga go na ditemana. Ditemana ga di nyalelano go godiša hlogo. Go tloga go timetša. Morero wa taodišo ga se o fihlelwe.

SETAELE LE POLELO [15]	14-15	9-13	6-8	0-5
Rejistara, segalo, boitemogelo bja batheeletši, le mohola , tlotlontšu, tlhamo ya mafoko, mopeleto le maswaodikga.	Polelo ye e tlogago e le ya maemo a godimo ya tlotlontšu ya maleba, tšhomis̄o ya mafoko a a fapanego, tlhamego ya mafoko ya maleba, mopeleto le maswaodikga, tšhomis̄o ya polelo ye e nonnego ya maleba. Registara e šomošitšwe ka bokgoni. Bohlale bja tšhomis̄o ya segalo bo godimo ga taodišo.	Polelo ye e laolegago ya mafoko a a feleletšego. Bontši bja tlotlontšu, tlhamego ya mafoko ya maleba, diphōšo tše mmalwa tša tšhomis̄o ya polelo. Bokgoni bjo bo itšego bja tšhomis̄o ya segalo. Morero wa taodišo o tšweleditšwe.	Maitekelo a tšhomis̄o ya mafoko,tlotlontšu ye e lekanego, mafoko a mantši ke a a lebanego. Diphōšwana tša tšhomis̄o ya polelo, mopeleto le maswaodikga. Registara di šomišitšwe gabotse go ya ka mabaka,eupša go bile tlhaelelo ya bokgoni bja tšhomis̄o ya segalo. Morero wa taodišo o fihleletšwe gannyane.	Go na le tlhaelelo ya tšhomis̄o ya mafoko ye e sa lebanego, mafoko a a sa felelagos̄ ke a a hlakahlakanego. Go hloka tshedimošo ga tšhomis̄o ya go anega. Tlhamelelo ya tlotlontšu, tlhamego ya mafoko ye e fokolago , diphōšo tše ntši tša polelo , mopeleto le maswaodikga.

KAROLO YA B**POTŠIŠO 2****2.1 LENGWALO LA SEMMUŠO****[20]**

SEBOPEGO	Sebopego: Moputso – [5]
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Atrese ya mongwalelwa le letšatši di ngwalwe gabotse (khoneng ya letsogo la go ja godingwana.) ➤ Ga go šomišwe maswaodikga. ➤ Letšatšikgwedi le ngwalwa ka mantšu mohlala 6 Agostose 2002. ➤ Go ngwalwa atrese ya Lekgotlakgašo gabotse (ka letsogong la nngele o tshetše mothaladi). ➤ Ga go šomišwe maswaodikga. ➤ Madume: Morena goba Thobela. ➤ Madume a ngwalwa ka letsogong la nngele ka fase ga atrese ya bobedi. ➤ Hlogo ya lengwalo e ngwalwa mothalading wo o tshetšwego gomme ya thalelwa. ➤ Mafelelo / bofelo: Go šomišwa tlhakakgolo ya mathomo, gomme bofelo ya ba ba boikokobetšo mohlala wa lena. ➤ Leina le ngwalwa ka botlalo. ➤ Ga go šomišwe maswaodikga. 	
DITENG	Diteng: Moputso – [10]
<ul style="list-style-type: none"> ➤ O se fapoge tabeng. ➤ Diteng e be tše di kgahlišago motswako. ➤ Dintla tša maleba. ➤ Go laetšwe kwešišo ya hlogo yeo e anegwago. ➤ Morero wa lengwalo o fihlelelwe. 	
SETAELE LE POLELO	Setaele & Polelo: Moputso – [5]
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ditemana. Temana ye nngwe le ye nngwe e hlalose ditaba tša yona. ➤ Mafoko e be a a hlamilwego gabotse le tšhomiso ya maleba ya maswaodikga. ➤ Mopeleto le tlolontšu tša maleba. ➤ Tšhomiso ya rejistara ya maleba ya semmušo. ➤ Tšhomiso ya segalo ya maleba. E se be ya go laetša tebogo ye e laetšago tlhompho. 	
	PALOMOKA: MOPUTSO = [20]

2.2 LENGWALO LA SEGWERA

SEBOPEGO	Sebopego: Moputso – [5]
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Atrese ya mongwaldi le letšatši di ngwalwe gabotse (khoneng ya letsogo la go ja godingwana.) ➤ Ga go šomišwe maswaodikga. ➤ Letšatšikgwedi le ngwalwa ka mantšu mohlala 6 Agostose 2002. ➤ Madume: A maleba, leina / sereto ➤ Madume a ngwalwa ka letsogong la nngele ka fase ga atrese ya bobedi. ➤ Mafelelo/bofelo: Go šomišwa tlhakakgolo ya mathomo, gomme bofelo ya ba bja go laetša segwera. ➤ Leina goba sereto. 	
DITENG	Diteng: Moputso – [10]
<ul style="list-style-type: none"> ➤ O se fapoge tabeng. ➤ Diteng e be tše di kgahlišago motswako. ➤ Dintlha tša maleba. ➤ Go laetšwe kwešišo ya hlogo yeo e anegwago. ➤ Morero wa lengwalo o fihleleliwe. 	
SETAELE LE POLELO	Setaele & Polelo: Moputso – [5]
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ditemana: Temana ye nngawe le ye nngwe e hhalose ditaba tša yona. ➤ Mafoko e be a a hlamilwego gabotse le tšhomiso ya maleba ya maswaodikga. ➤ Mopeleto le tlrtlontšu tša maleba. ➤ Tšhomiso ya rejistara ya maleba (segwera) ➤ Tšhomiso ya segalo ya maleba. 	
	PALOMOKA: MOPUTSO = [20]

2.2.1 MEMORANTAMO [20]

KELO YA TEKOLO [20]	KGATO YA 4	KGATO YA 3	KGATO YA 2	KGATO YA 1
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelela bontši bja ditekolo
A. SEBOPEGO [6] Sebopego sa maleba le botelele bjo bo lekanetšego go ya ka mohuta wa sengwalwa.	6 Sebopego se se phethagetšego sa sengwalwana. Botelele bjo bo lekanetšego.	4-5 Sebopego se sebotse sa sengwalwa. Botelele bjo bo amogelwago.	2-3 Sebopego se se hlaotšwego sa sengwalwa. Botelele bjo bo sa lekanelago.	1 Ga go a latelwa sebopego sa sengwalwa. Sengwalwa se se telele kudu / se sekopana kudu.
B. DITENG [4] Momarello ya hlogo	4 Hlogo ye e hlaošitšwego ka botlalo le maleba. Bokgoni bja go tšweletša morero.	3 Hlogo ye e hlaošitšwego ka bophara. O tsweleditše morero	2 Hlogo ye e hlaošitšwego eupša o paletšwe ke go tšweletša morero. O bušeletša gantši. O dikologa seolo.	1 Hlogo ye e hlaošitšwego gannyane, moithuti ga se a atlega go tšweletša morero. Diteng ga se tša maleba.
C. SETAELE LE POLELO [10] Rejistara, segalo tlhamo ya mafoko, mopeleto, maswaodikga le tšhomis̄o ya polelo.	10-8 Tlhamo ya mafoko le segalo tše di tlogago di lebane sengwalwa. Nyalelano ya mehuta ya mafoko. Polelo ye e hlwekilego ya go hloka diphošo tša polelo.	6-7 Tlhamo ya mafoko le segalo tše di laolegago. Mafoko a a feletšego ao bontši bja ona go šomišitšwego polelo ya maleba maswaodikga le mopeleto. Go šomišitšwe mehuta ya mafoko gabotse.	3-5 Gannyane go hlaotšwe sebopego le segalo. Go ralala le mafoko ao a sa felelago. Diphošo tše mmalwa tša polelo, mopeleto le maswaodikga.	1-2 Sebopego le segalo tše di sego tša maleba. Tlhamo ya mafoko, mopeleto, polelo le maswaodikga tše di fokolago.

2.2.2 POLEDIŠANO [20]

A. SEBOPEGO [4]

- Leina le latelwe ke tšhomiso ya maleba ya maswaodikga.
Mohlala: Kgorwana (:)
Moratho (-)
- Ditiro tša baanegwa ba ba bapalago poledisanong,
di a hlalošwa tša bewa ka mašakaneng.
- Nako , lefelo le mabaka tša poledisanon di fiwe.

B. DITENG [12]

- Dimelo di laetšwe gabotse ka polelo ya baanegwa le ka mokgwa
woo ba bolelago, ka gona.
- Ditiragalo di hlalošwe gomme di laetše kgonagalo le go kgodiša.
Ge di theilwe godimo ga dingwalwa, go tlišwe dintlha tša maleba.
- Tlhalošo ya ditiro le maikutlo a baanegwa e be tše di hlapilego.

C. SETAELE LE POLELO [4]

- Mafoko ao a hlamilwego gabotse le tšhomiso ya maswaodikga
ya maleba.
- Mopeleto le tlotlontšu tša maleba.
- Rejistara le tlotlontšu e be tše di loketšego baanegwa.
- Segalo se be sa maleba.;

2.2.3 POLELO [20]

A. Tlhamo goba Sebopego [6]

Polelo e laetše go ba le:

- Matseno
- Tabataba
- Thumo

B. Diteng : [10]

- Tšweletšo ya dikgopololo tša go godiša tabataba.
- Tatelano le nyalelano ya dintlhakgolo

C. Setaele le Polelo [4]

- Boitshwaro bja seboleli e be bjo bo amogelegago
- Polelo ya go ba le maatlakgogedi
- Go nontšha polelo ka tlotlontšu

POTŠIŠO 3

3.1 SEHLABELAMOKGOŠI [10]

A. TIhamo goba Sebopego [2]

- E be sa maleba le potšišo
- Peakanyo ya mantšu a Sehlabelamokgoši e be ka tsela ya go goga mahto a mmadi.
- Mokgwa wa go dira gore mangwalo a bonagale

B. Diteng [5]

- Dintlhakgolo tše di amanago le potšišo

C. Polelo le setaele [3]

- Polelo e be ya maatlakgogedi
- Polelo e be ye e kwagalago go ya ka seo se lebilwego.

3.2 FEKESE [10]

• Letšatšikgwedi	= 01
• E tšwa go:	= 01
• Nomoro ya fekese	= 01
• E ya go:	= 01
• Nomoro ya fekese	= 01
• Molaetša wa fekese:
- E be wo mokopana	= 05
[10]

3.3 KARATA [10]

• Leina / maina a bamemi	= 01
• Leina la momemiwa	= 01
• Maikemišetšo a memo	= 01
• Leina / maina a bao monyanya e lego wa bona	= 01
• Atrese ya madulo	= 01
• Letšatšikgwedi	= 01
• Nako	= 01
• Romela phetolo ka pela go:	= 01
• Pele ga letšatšikgwedi la :	= 01
• Nomoro ya mogala :	= 01
[10]

KAROLO YA C**POTŠIŠO 5**

- 5.1.1 Dimakatšo (1)
- 5.1.2 Sefaka o be a felelwa ke bana ka tsela ya go se kwešišege le go lwala ba sa lwale wa mafelelo ya ba Moribula yo a ilego a hlakahlkana a ba a ikhwela. (3)
- 5.1.3 Mona goba lona lehufa leo le tlišago boloi le go rata go kweša / tlaiša Sefaka. (1)
- 5.1.4 Setlogolo sa gagwe morwa wa Phajane o ile a yo aga gaboSefaka gomme le yena o ile a hwa ka tsela ya go se kwešišege. (2)
- 5.1.5 MmaRobowitsky ke mongmodiro mola Thabo e le modiredi wa gagwe. (2)
- 5.1.6 Ke Rose. (1)
- 5.1.7 O be a robatša Mna. Robowitsky ka tlase ga mohlašana ka go šomiša maleatlala a gagwe gore ge ba etla go utswa a se ke a ba kwa. (2)
- 5.1.8 Ba e boditšwe ke MmaPhakwe, a be a ba iša ngakeng ya dikgagara le yona ya tiišetša taba ya MmaPhakwe. (3)
- 5.1.9 Di ka direga go bao ba di kgolwago; goba boikgopolelo bja go kwagala bo tla abelwa moputso. (3)
- 5.1.10 Ditonki tšeо di tla mo tswalelago dimeila. (2)
- 5.1.11
 - Ditonki tšeо a di rekilego di ile tša tswala ditonki tša se tswale dimeila.
 - Sefala o ile a mo radia ka go mo tshepiša dinku tše tharo eupša a mo fa e tee.
(4)
- 5.1.12
 - Go rekiša / boetša ditonki go Feus. (2)
 - Go swariša Sefala gore a boelwe ke ditonki tša gagwe goba dinku. (2)
- 5.1.13
 - O se tshepe motho o sa mo tsebe go swana le ge a ile a fa Sefala ditonki a sa mo tsebe. (1)
 - Ge o le motho o kgonthiše pele o dira selo; go swana le ge MmaSerwadi a sa ke a botšiša Feus gore ditonki tšeо a di rekago ke tšeо di tlago mo tswalela dimeila. (1)

[30]

5.2

- Sekwala o thwalwa lebenkeleng la Lombard; a šoma ka maatla.
- O gahlana le Motlalepula eupša ga a mmotše gore o na le bana kua Tlhabane.
- Sekwala o thoma go rekiša phahlo ya lebenkele la Lombard a itia tšhelete ka potla; le ge a be a mo lefa tšhelete ya go bonala.
- O laolwa ke megabaru o thoma go rekiša phahlo ye ntši ditseno di boela tlase kudu eupša bareki e le ba bantši.
- Sekwala ga a sa botegela Lombard o humane lešoba la go itirela tšhelete.
- Lombard o mo reela molaba o a swarwa, pasa ya kgatliwa.
- Sekwala o thwalwa klapong ya Marowe, o šoma gabotse dikgwedi tša mathomo.
- Ka morago o thoma go utswa dipoleiti tša Klapo a di rekiša.
- Balaodi ba klapo ge ba botšiša gore di kae o re di thubegile.
- Ba a mo swariša – o bolela nnete ka ge palo ya tšona e theogile ka makgolo a mabedi.
- Sekwala o dutše kgolegong dikgwedi tše senyane.
- Motlalepula o mo tlaeditše gore ba rekiše leruo gore ba kgone go ipatolla lehono ga a sa ne selo.
- Motlalepula o fetogela Sekwala gomme o boela gae a se sa na selo.

[30]

POTŠIŠO 6

6.1.1

- Go beola mohlologadi
- Go bitša ngaka gore e foke motse morago ga lehu.
- Go kgethela mohlologadi monna wa leloko.

(3)

6.1.2 Setšhila

(1)

6.1.3

- Dikarabo le mabaka a go kwagala di tla abelwa meputso.
- Go kgethelwa molekane morago ga lehu la monna wa gago, ke ge o swanetše go phela le monna yo o mo ratago.
- Go beola moriri-mosadi o swanetše go phela a na le moriri.

(2)

6.1.4

O huntšhwa matolo a tatwa ka letlalo la kgomo ya mogoga gomme a bolokwa ka lešakeng goba kgauswi le lešaka gwa lokelwa peu ka lebitleng.

(2)

6.1.5

O swanetše go dula ka gae, ga se a swanela go bonwa a kgabolakgabola mo ditseleng go fihla ge a hunollwa gabotse ka tsela ya Sesotho.

(1)

6.1.6

Phukubje

(1)

6.1.7

- Phukubje e na le lenyatšo.
- Karabo ya go kwala e tla putswa

(2)

- 6.1.8 Ge o sa theeletše le go latela molao gantši o hwetša kotlo. (2)
- 6.1.9
 - Phoofolo yeo e be e tla bitšwa gore e tle e hlaloše lebaka leo le e šitišitšego.
 - Karabo ya go kwagala e tla abelwa meputso. (2)
- 6.1.10
 - O kgala lenyatšo
 - O kgala botweša
 - O kgala le go se inaganele gabotse pele o bolela goba o dira selo. (3)
- 6.1.11 Ga se ya fola ka ge bolwetši bja yona e le bja botšofadi bja go e iša lehung. (2)
- 6.1.12 Phukubje le Phiri (1)
- 6.1.13 O ruta batho gore ba tlogele go tšama ba topa ka ge se se ka ba tsentšha kotsing. (2)
- 6.1.14 E ile ya tšama e rothiša dihlapi ka e tee ka e tee gomme ka morago ya fologa ya tšhaba. (1)
- 6.1.15 O ile a ema, a latswa phukubje ka sefepi ka ge a be a na le dipelaelo ka yona gomme a e rwala a e lahlela ka karikaneng. (3)
- 6.1.16
 - Ga e kgone go inagana gabotse pele e dira selo.
 - E na le botlatla gape le megabaru. (2)
- 6.2 Matheetšabohle o tshwenyegile
- Matheetšabohle ga a kgone go itšeela sephetho o tšama a tšeа keletšo ye nngwe le ye nngwe yeo a e fiwago ntle le go e naganiša gabotse.
 - Bakgalabje ba re Matheetšabohle a namele, morwa a sepele ka dinao, gomme o a namela.
 - Basadi le bakgekolo ba re a fologe go namele morwa, o a fologa o nametša morwa le yena o a namela.
 - Motsomi o re ba tlaiša tonki ka go e namela ka bobedi o re ba e šikare-gomme ba e bofa gomme ba e šikara/atha.
 - Matheetšabohle a loba tonki ya gagwe ka lebaka la botlatla. [15]

Ga se rena ditšhwene

- Phukubje ka bohlale bja yona e phologa dinaleng tša dinkwe gomme e bolaiša ditšhwene
- E lle bana ba dinkwenyana ge e botšišwa ya re e ka thuša go ba hweletša batho bao ba jelego bana ba tšona; ge ba ka dira monyanya.
- E hwetša ditšhwene di iketlile e a di reta, e di botša ge di na le mantšu a monate.
- E foraforetša ditšhwene e di ruta koša yeo e tlogo e hunolla bothateng.
- Ditšhwene di opela koša yela motseng wa dinkwe
- Dinkwe di hlasela ditšhwene gomme phukubje e tšwele mathateng ka go šomiša bohlale bja yona.

[15]
[30]